

مکتب عکاسی موسیوف

بررسی و تجزیه و تحلیل آثار هیدا و بندیک

صالحه خوانساری

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۱۵-۵۲-۷

شماره کتابشناسی ملی: ۴۱۸۷۵۷۱

عنوان و نام پدیدآور: مکتب عکاسی دوسلدورف: بررسی و بحث / تحلیل آثار هیلا و برند بکر/

صالحه خوانساری

مشخصات نشر: تهران: زبان تصویر، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۱۶۴ص.: مصور(بخشی رنگی). (۲۱/۵*۱۴/۵) س. م.

یادداشت: واژه‌نامه

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۶۴

موضوع: عکاسی هنری

موضوع: عکاسان—آلمان—دوسلدورف

موضوع: هنر و عکاسی

رده‌بندی دیویی: ۷۷۰/۱

رده‌بندی کنگره ۱۳۹۵ م ۹ خ / ۶۴۲ TR

سرشناسه: خوانساری، صالحه، ۱۳۵۹-

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

مکتب انکاسی دوسلدورف

تجزیه و تحلیل آثار انکاس هیل و برنند بکر

مصحح: خوانساری

ناشر: زبان تصویر

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۱۹۵

ویراستار: افشین لطفی

طراحی جلد: هامد جابرها

مدیر تولید: آرش کمالی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۱۵-۵۲-۷

مرکز توزیع: کتاب پرگار ۶۶۹۶۲۴۳۲ - ۹۱۲۵۳۴۷۸۴۵

فروشگاه اینترنتی: www.akasibook.com

تمام حقوق این اثر مربوط به کتاب پرگار می باشد.

فهرست مطالب

۶ پیشگفتار

۷ مقدمه

فصل اول: پیشینه مکتب دوسلدورف

۱۲ شکل‌گیری عینیت نوین

۱۳ عینیت نوین در آلمان

۳۶ عینیت نوین در خارج از آلمان

فصل دوم: شکل‌گیری مکتب دوسلدورف

۶۶ باستان‌شناسی صنعتی

۶۸ تعهد

۷۴ شعف

۷۸ روشنگری

فصل سوم: بنیان‌گذاران مکتب دوسلدورف

۸۸ گاه‌شمار زندگی بکرها

فصل چهارم: تداوم مکتب دوسلدورف

۱۰۷ عکاسی سرد

شاگردان مکتب دوسلدورف

۱۱۷ آندریاس گرسکی

۱۳۳ کاندیدا هوفر

۱۴۵ توماس روف

۱۵۷ نمایشگاه‌های بکرها

۱۵۸ فهرست کتاب‌های بکرها

۱۵۹ توضیحات

۱۶۲ منابع

پیشگفتار

تاریخ عکاسی به همان اندازه که تحولات فنی این هنر را مطالعه می‌کند، اندیشه‌های زیبایی‌شناختی و هنری مسلط بر آن را نیز بررسی می‌کند. راه‌های متعددی که عکاسی از زمان پیدایش خود طی کرده است، نتیجه تجربه‌ها و نوآوری‌های شیمیایی، مکانیکی و فنی همراه با پیشرفت‌های تئوریک و تاریخی آن بوده است. عکاسی توانمند در هر دو زمینه هنری و فنی رشد کرده است؛ هرچند در برهه‌هایی از زمان، افراد یا مکتب‌ها به یکی از این دو زمینه بیش از دیگری توجه کرده‌اند.

خوشبختانه از لحظه تولد عکاسی تا به امروز حضور و نقش آن در دنیا بیشتر و بیشتر شده است و آن را به مثابه علم و هنری به حساب آورده‌اند که جلوه‌های مختلف آن در زندگی بشر و پیشرفت علوم، عکس‌های مختلف نقش تعیین‌کننده‌ای داشته است. امروزه بسیاری از پژوهشگران به بررسی تاریخچه، سبک‌های مختلف عکاسی می‌پردازند؛ زیرا شناخت پایه‌های تئوریک و فرهنگی، علاوه بر دانش برای پیشبرد آن بسیار ضروری است. با توجه به اینکه در عصر حاضر بیش از پیش، متخصصان ارتباط و رسانه توجه شده است، روزانه بسیاری از افراد از طریق عکس و تصویر از تحولات جهان‌ها و رویدادهای سیاسی، علمی و هنری آگاه می‌شوند.

هنگامی که برای نخستین بار اثر یکی از عکاسان مکتب دوسلدورف را دیدم، این پرسش در ذهنم جان گرفت که چگونه‌اشیایی به‌ظاهر بی‌ارزش که در اطراف ما پراکنده‌اند، به تصاویری زنده، هنرمندانه و تأمل‌برانگیز تبدیل می‌شوند و چه نسبتی به تحسین آن می‌پردازد. این کتاب، پژوهشی است برای پاسخ به این سؤال.

تاکنون در ایران تحقیقات چندانی درباره مکتب عکاسی دوسلدورف انجام نشده است. در نتیجه اکثر عکاسان ایرانی آشنایی چندانی با این مکتب ندارند. این پژوهشی مرا ترغیب کرد تا مطالعه و تحقیق در این زمینه را آغاز کنم. بخش عمده‌ای از منابع درباره این مکتب، بنیان‌گذاران آن و عقاید و شیوه‌های آن‌ها به زبان آلمانی یا برگردان آلمانی به دیگر زبان‌های لاتین است.

در انتهای این بخش ضمن تشکر از خانواده عزیز و مهربانم، از استاد گرانقدرم جناب آقای دکتر حمید سوری کمال تشکر را دارم که در تمام مسیر جمع‌آوری این مجموعه راهنمای اینجانب بودند.

مقدمه

مکتب دوسلدورف از جمله مکاتب هنری معاصر در زمینهٔ عکاسی است. بنیان‌گذاران این مکتب، زوج هیلا و برنرد بکر^۱ هستند که آن‌را در دههٔ ۱۹۵۰ پایه‌گذاری کردند. آن‌ها با عکاسی از سازه‌های صنعتی در حال انقراض و اشیای فراموش‌شدهٔ ساختهٔ بشر نظیر سیلوها، معادن و دهانه‌های آب در سرتاسر جهان و با نورپردازی‌های یکسان و تکرارپذیر، عکاسی ثابت و عکاسی سرد و بی‌روح، سبک خاصی را در عکاسی به‌وجود آوردند. جریانی دیگر به عینیت‌گرایی نوینی روی آوردند که در آثار عکاسان آلمانی دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ همچون آگوست زاندر^۲، کارل بلوسفلد^۳ و آلبرت رنجر پاتزش^۴ دیده می‌شود. همچنین سبک‌های هنر مینیمال^۵ و هنر مفهومی^۶ که دستاورد دورهٔ معاصر است، در آثار آن‌ها دیده می‌شود. ای مثال، توجه به فرم و عکاسی به صورت سریالی از موضوعی خاص، بیانگر بنیادهای نظری و تئوری و اطلاق نام مجسمه به عکس‌هایشان، بیانگر بُعد مفهومی آثار آن‌ها است. آن‌ها می‌خواستند عکاسی را از قید معنا و مفهوم برهانند؛ یعنی از قید آنچه در زمان و مکان مشخصی عکاسی به مثابه یک رسانه بود. بکرها یا بازگشت به مبانی دانش عکاسی شان دادند که می‌توان عکاسی را همچون یک رسانهٔ مستقل نگریست و توقع تحسین احساس مخاطب را از آن نداشت. به عقیدهٔ آن‌ها عکاسی می‌توانست صرفاً بازنمایی باشد. در آن دوران این نکته، یعنی توجه به نقش اصلی عکاسی، از فرط وضوح و سادگی فراموش شده بود. رفته‌رفته دیدگاه‌های آن‌ها شهرت بسزایی یافت. آکادمی دوسلدورف در دهه‌های ۱۹۶۰ تا ۱۹۸۰، مبنای جدیدی برای عکاسی سال‌های بعد خلق کرد. همین‌طور شایسته دانسته می‌شود که امروزه شهرت جهانی دارند؛ اشخاصی نظیر آندریاس گرسکی^۷، توماس روف، اکسل هوتن، توماس اشتروث و کاندیدا هوفر^۸.

۱. Hilma and Bernd Becher

۲. August Sander

۳. Karl Blossfeldt

۴. Albert Renger-Patzsch

۵. Minimal Art

۶. Conceptual Art

۷. Andreas Gursky, Thomas Ruff, Axel Hute, Thomas Struth and Candida Hoffer.